

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Didymo cæco & Aertio hæretico. Capvt XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

S O Z O M E N I H I S T O R.

De Didymo caco & Aetio heretico.

C A P V T X I I I I .

SVB idē tēpus Didymus etiā scriptor ecclesiasticus magna gloria fuit, sacre scolae Alexandrinae, in qua sancta literae ac disciplinæ docebātur, præfectus. In cuius animo sapiētia cuiusq; modi habitauit: adeo ut nō poëtas solū & oratores, sed Astronomiā etiā, Geometriā, Arithmetiā, & philosophorū opinioneſ accuratē petcalluerit. Quorum rerū omniū cognitionē sola mente, & sensu audiendi consecutus est. Nā cū adhuc adolescentulus, elemēta primū discere aggredieretur, lumina amisit. Iam verò ut primū p̄bescere cœpit, literarū & doctrinæ cupiditate inflāmatus, eos, qui hæc docebāt, adiit, soloque auriū subsidio illorum disciplinā conbibit. Verū tantas in sapiētiæ studio fecit progressiones, ut etiā obscuras Mathematicoū præceptio-nes assecutus sit. Dicitur porrò linearū formas in tabula alius aliquanto incisas digitis attinguendo: quinetiā Syllabas, voces, & quæ deinceps doceri solent, cōprehensione mētis, crēbraq; auditione & rerū quas acceperat recordatione perdidicisse. Atque istud sanè nō vulgare erat minculū. Quinetiā multi fama illius cōmoti Alexandriā adētarunt, partim eū audituri, partim duntaxat visuri. Ariani autem, dū doctrinā concilij Nicæni constāter tueretur, nō parum exhibuit molestię. Nam facilē auditores in suā perduxit sententiam: quod quidem non vi verborū perficiens visus est, sed mira persuadendi ratione, dum vnumquęq; in rebus, quæ erant vocatæ in cōtrouersiā, velut sui judicē constitueret. Qui autem ecclesiæ erant catholicæ eū summo studio & benevolentia prosequebantur. Nam conuentus monachorū in Aegypto vitam degētiū, eum admodū cōmendarunt, & Antonius quoq; ille magnus: quē ferunt eodē tempore ad fidē Athanasij suo testimonio cōfirmandam ē solitudine Alexandriā profectū, ista Didymo dixisse: Non graue tibi, neq; molestū debet esse, Didyme, illi carere oculis, quorum lacertæ, mures, & alia minuta abiecta que animalia participia sunt, sed beatum & iucundum potius, quōd oculos habes similes Angelorū, quibus veit Deū contéplaris, & veram cognitionē exquisitē perspicis.

Pono

Porro autem apud Italos & illius partis imperij incolas Eusebius & Hilarius de quo supra dixi, propter singulariter patrum sermonis & eloquentiae praestantiam magna in laude fuerunt. Hilarius autem libros de fide etiam ab his, qui contrarium tuebatur fidei catholicae opinionem admodum commendatos esse praedicant. In eodem numero fuit Lucifer, quem hancis cuiusdam suo nomine nuncupat inuentorem fuisse fama est. Eodem tempore Aetius quoque magnopere etiam ab illis qui fidei Catholicae aduersabantur, laudatus est: vir dialectice peritus, valdeque; ad ratiocinandum idoneus: in pugnis verborum satis exercitatus, eiique; vni rei operam reuera nauans. Tandem verò velut temeriter & incosulto de Deo differens, ~~theos~~, id est, impius, vel sine Deo nominatus est. Ferunt praeterea eum, cum medicinam Antiochiae, quae est urbs Syriae, primum exercebat, studioseque ecclesias frequentaret, & de sacris scripturis differeret, venisse in familiaritatem Galli Caesaris, qui tum magnam ducebat rationem verae religionis, & eos, quibus pietas curae fuit, amicè admodum & beneuelè complectebatur. Itaque verisimile est Actium, cum ob tales disputationes in amicitiam Galli intrasset, istud genus differendi diligenter excoluisse, quo maiore in gratia apud eum se poneret. Etenim dicitur Aristotelica etiam disciplina percurrisse, & magistros eiusdem Alexandriæ crebro adiisse. Itemque; praeter istos erat alij numero coplures in ecclesijs, qui cum ad docendum, tum ad differendum de sanctis literis idonei fuerunt. Verum oculi enumerare magni laboris est. Neque; cuiquam molestum videatur, quod quosdam eorum, quos percensui, cum errorum & sectarum vel authores fuerint, vel fautores, laudibus extulerim. Nam eos propter eloquentiam & dicendi facultatem, planè admirabiles fuisse equidem factores de doctrina autem viderint illi, penes quos est potestas de ea iudicandi. Nam illa neque scribere institui, neque; sunt accommodata historiae: cuius munus est vera narrare, nihilque; adiucere de suo. Quare quicunque eo tempore, ut ad nos perlatum est, vel Latini, vel Graeci sermonis periti, ob doctrinam & eloquentiam sunt maximam laudem & famam celebritatem consecuti, in eorum numerum, quos commemo- rauimus, sint a nobis relati.